

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 82/19
V Lucemburku dne 26. června 2019

Rozsudek ve věci C-723/17
Lies Craeynest a další v. Brussels Hoofdstedelijk Gewest a další

Vnitrostátní soudy mají pravomoc přezkoumat výběr polohy stanic pro měření kvality ovzduší a přijmout vůči dotčenému vnitrostátnímu orgánu všechna nezbytná opatření

Při posuzování, zda byly dodrženy mezní hodnoty, musí být zohledněna úroveň znečištění na každém jednotlivém místě odběru vzorků

Několik obyvatel regionu Brusel-hlavní město (Belgie) a organizace na ochranu životního prostředí ClientEarth vedou před nizozemskojazyčným soudem prvního stupně v Bruselu spor s regionem Brusel-hlavní město a Bruselským institutem pro systém environmentálního řízení ohledně toho, zda lze plán kvality ovzduší vypracovaný pro zónu Brusel považovat za dostačující.

Nizozemskojazyčný soud prvního stupně v Bruselu se tedy v této souvislosti obrátil na Soudní dvůr s žádostí o výklad relevantních ustanovení unijního práva, zejména směrnice o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduším pro Evropu¹. Zprvce se táže, do jaké míry mohou vnitrostátní soudy přezkoumávat polohu míst odběru vzorků (měřicích stanic), a zadruhé se ptá na to, zda je možné posuzovat dodržení mezních hodnot na základě průměrné hodnoty výsledků z jednotlivých měřicích stanic.

Soudní dvůr v dnešním rozsudku předně konstatoval, že **předmětná směrnice upravuje podrobná pravidla týkající se používání a polohy míst odběru vzorků, která umožňují měřit kvalitu ovzduší** v zónách a aglomeracích, ze kterých se skládá území každého členského státu.

Některá z těchto pravidel podle Soudního dvora **upravují jasné, přesné a bezpodmínečné povinnosti, takže se jich jednotlivci mohou dovolávat vůči státu**. Jedná se zejména o povinnost zřídit místa odběru vzorků tak, aby poskytovala informace o nejznečištěnějších oblastech, nebo o povinnost zřídit alespoň minimální počet míst odběru vzorků. Dodržování těchto povinností ověřují vnitrostátní soudy.

Ačkoliv Soudní dvůr připustil, že vnitrostátní příslušné orgány mají při určování konkrétní polohy míst odběru vzorků posuzovací pravomoc, zdůraznil, že tato skutečnost v žádném případě neznámá, že by tato pravomoc nepodléhala soudnímu přezkumu.

Soudní dvůr v této souvislosti poznamenal, že poloha míst odběru vzorků má v rámci systému posuzování a zlepšování kvality ovzduší stěžejní význam, a to zejména za situace, kdy úroveň znečištění překračuje určitý práh. Z toho vyplývá, že pokud by místa odběru vzorků umístěná v určité zóně nebo aglomeraci nebyla zřízena v souladu s kritérii, která stanoví předmětná směrnice, byl by narušen samotný účel této směrnice.

Je tedy na vnitrostátních příslušných orgánech, aby vybraly polohu míst odběru vzorků tak, aby se minimalizovalo riziko, že nebude zjištěno překročení mezních hodnot. Tyto orgány musí v této souvislosti opřít svá rozhodnutí o spolehlivé vědecké poznatky a vypracovat řádnou dokumentaci, z níž budou patrné skutečnosti dokládající výběr polohy všech monitorovacích míst. Tato

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES ze dne 21. května 2008 o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduším pro Evropu (Úř. věst. 2008, L 152, s. 1), ve znění směrnice Komise (EU) 2015/1480 ze dne 28. srpna 2015 (Úř. věst. 2015, L 226, s. 4).

dokumentace se musí pravidelně aktualizovat, aby se ověřilo, že jsou kritéria pro výběr stále platná.

Soudní dvůr nadto uvedl, že jelikož jednotlivec má právo na to, aby soud ověřil, zda vnitrostátní právní úprava, jakož i její uplatňování nepřekračují meze prostoru pro uvážení, který stanovuje předmětná směrnice pro výběr polohy míst odběru vzorků, **má tento soud rovněž pravomoc přijmout vůči dotčenému vnitrostátnímu orgánu všechna nezbytná opatření, jako například soudní příkaz, aby bylo zajištěno, aby tato místa byla umístěna v souladu s kritérii stanovenými v této směrnici.**

Pokud jde o otázku, zda je možné posuzovat dodržení mezních hodnot na základě průměrné hodnoty výsledků z jednotlivých měřicích stanic, Soudní dvůr na ni odpověděl tak, že z průměru hodnot naměřených na všech místech odběru vzorků v určité zóně nebo aglomeraci nelze dovozovat užitečné informace o expozici obyvatelstva znečišťujícími látkami. Na základě takového průměru zejména nelze určit celkovou expozici obyvatelstva. Tato expozice se totiž měří na zvláštních místech odběru vzorků, jejichž poloha byla stanovena v závislosti na tomto účelu.

Soudní dvůr tudíž konstatoval, že při posuzování, zda byly dodrženy mezní hodnoty, je pro členské státy rozhodující úroveň znečištění naměřená na každém jednotlivém místě odběru vzorků. **Má-li tedy být konstatováno překročení mezní hodnoty pro dobu průměrování jednoho kalendářního roku, postačuje, aby byla úroveň znečištění překračující tuto hodnotu naměřena na jednom místě odběru vzorků.**

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106